ROLNIK

Bezpłatny dodatek — wychodzi co tydzień.

Rok 4 CHOJNICE, dnia 6-go stycznia 1927 r. Nr. 1

Starania gospodyni około drobiu w zimie.

Dobra gospodyni w pracy domowej nigdy nie ustaje zawsze stara się o porządek w gospodarstwie czy to w lecie lub w zimie. Bardzo starać powinna się zwłaszcza obecnie o drób swój ażeby nie tracilo na tem gospodarstwo.

Dla gospodyni wiejskiej dosyć jest do roboty w zimie około drobiu. Kury w zimie zwykle nieść przestają, tylko kury młode z bardzo wczesnego marcowego i lutego lęgu zaczynają właśnie nieść. jesienią i w zimie.

Aby kury w zimie nie ustawały nieść jaj, trzeba je trzymać ciepło i żywić stosownie do pory. Kura w jednym roku znosi przy kiepskim żywieniu nie więcej, niż 80 jaj; jeżeli się ją zaś żywi zimą dobrze, to niesie od 150 do 180 jaj w roku. Niema więc żadnej korzyści, gdy się kurom żałuje ziarna, którego one potrzebują, gdyż w zimie nie mogą sobie ich same prawie wygrzebać.

Aby kurnik był ciepły, robi się go w jednym przedziale stajni dla bydła. Lepiej jest odgrodzić zupełnie osobną komorę dla kur z okrągłych kijów nie bardzo cienkich. Grzędy powinne być wszystkie na jednej wysokości, nad ziemią. Jeżeli się zrobi grzędy jedną wyżej od drugiej, to wszystkie kury będą się pchać na najwyższą grzędę, jak to już stare przysłowie powiada: „daj kurze grzędę, ale ona: jeszcze wyżej siędę"

Kto naprawdę chce się hodową drobiu zajmować i mieć z niej dochód większy, ten powinien urządzić sobie kurnik w osobnym budynku który może być drewniany na podmurowaniu. Dla kur nie należy robić większych przegród, niż na 20 do 25 sztuk razem, bo one najlepiej razem w takich gromadkach przebywać lubią. Na 25 kur wystarczy przegroda 2 metry (3 łokcie 11 cali) szeroka i 2 metry długa, a około 2 i pół metra (4 łok. 3 cali) metra wysoka. Jeżeli ściany są cienkie z desek, to je trzeba na zimę obłożyć z zewnątrz grubą słomą i listwami drewnianemi, aby kury od mrozów nie ucierpiały.

W czasie wielkich mrozów nie należy kur wyganiać z kurnika na cały dzień, powinny się w nim chronić, gdy same zechcą, a drzwi obite również słomą, zamykać pilnie. Na kilkanaście do dwudziestu kilku kur nie opłaci się droższego kurnika budować i wtedy robi się przegrodę w stajni albo tylko grzędy w stajni bez przegrody. Dobrze trzyma się drób także pod dachem nad chlewami z trzodą. Wtedy ciepło z pod spodu od świń ogrzewa kurnik

Doskonały i tani kurnik, na 20 do 30 kur, można zbudować sobie w postaci t. zw. kurnika ziemnego. Trzeba na to miejsca 5 m. (8 łok. 15 cali) długości, a 4 m. (6 łokci 22 cale) szerokości. Na spód daje się podwaliny, na nich 5 par krokiewek, 2 metry (5 łokci 5 cali) długich, co jeden metr od siebie od dalonych, a na nich daszek z okrajków lub desek. Przednią i tylną ściankę szczytową wybudować z grubszego drzewa, albo wylepić gliną ze słomą i pozostawić w przedniej drzwi, a w tylnej okienko szklone i siatką drucianą osłonięte. W środku daje się jeszcze jedno przepierzenie z okrajków, desek lub siatki drucianej. Wszystko to z wierzchu okrywa się grubą ziemią i perzem, a na kalenicę poszywa się daszek z kilku rzędów słomianych snopków (kiczek). W kurniku takim kury bez opalania mają ciepłe pomieszczenie na zimę. Przedział tylny z okienkiem zaopatruje się w grzędy i tam kury nocują i niosą jaja na gniazdach, a od strony wejścia jest tak zwane grzebalisko, gdzie kury przebywają przez dzień, niosą jaja na gniazdach i gdzie żywność dostają. Podłoga w kurniku powinna być z gliny lub ziemi ubitej i czysto co dzień umieciona. Gniazda do noszenia jaj powinny być umieszczone nisko, nad ziemią w miejscu spokojnem i trzymane czysto. Najlepsze są koszyki druciane albo pręciane, przytwierdzone do ściany: wewnątrz daje się słomę owsianą, a bardzo dobrym dodatkiem do wysłania gniazda jest ściółka z torfu włóknistego lub drobne miękkie wióry drzewne.

Drugą ważną rzeczą w zimie dla drobiu a szczególnie dla kur jest dawanie pożywienia, gdyż kury, które muszą cały dzień chodzić, aby sobie parę ziarnek wyszukać nie będą niosły jaj wcześnie.

---

15 miljonów kilogramów miodu wykazują tegoroczne zbiory w Polsce.

Naczelny Związek Tow. Pszczelniczych Rzplitej. informuje, że tegoroczne zbiory miodu, wedle dotychczasowych obliczeń wyniosą około 15 miljonów kg.

W Polsce znajdują się około 1 i pół miljona pni (uli), czyli, że na każdy ul przypada przeciętnie 10 kg. miodu. Obliczenie to zatem jest bardzo skromne i faktyczne zbiory miodu mogą znacznie przewyższyć 15 milj. kg., zwłaszcza jeśli się weźmie pod uwagę, że na Wołyniu, gdzie warunki dla pasiek są najdogodniejsze z jednego ula można zebrać w ciągu roku 70 a nawet 100 kg. miodu.

Pszczelnictwo jest dochodową gałęzią gospodarstwa wiejskiego, oprocentowującą się lekko przy minimalnym nakładzie pracy i kapitału od 100—2?0 proc., przyczem warunki dla pasiek są w Polsce nacgół bardzo sprzyjające.

Najwięcej pasiek znajduje się na Wołyniu, na Polesiu, w Wileńszczyźnie, w Małopolsce, w wojew. Białostockim, znacznie mniej w b. Kongresówce, oraz w Wielkopolsce i Pomorzu.

Rok bieżący był dla miodobrania znabzenie lepszy niż poprzedni niemniej jednakże i w tym roku wielkie spustoszenia wśród pasiek wyrządziły różne choroby zakaźne u pszczół (gnilce), oraz najniebezpieczniejszy ze szkodników — motylica. Za przykładem zagranicy (Szwajcarja, Włochy, Niemcy) gdzie pszczelnictwo stoi na wysokim poziomie i cieszy się pieczołowitą opieką władz, również nasze pszczelnictwo doczekało się tej opieki: badaniem chorób pszczelich zajmuje się od jesieni rb. Wydział Hygjeny Zwierząt przy Państw. Instytucie Rolniczym w Bydgoszczy, a nadto Min Roln. i D. P. postanowiło wysłać do jednego z zakładów zagranicznych specjalnego lekarza weterynaryjnego, celem praktycznego wyszkolenia w dziedzinie zwalczania chorób pszczelich.

Z miodu wyrabia się wina miodowe, wosk pszczeli ma natomiast szerokie zastosowanie w przemyśle chemicznym.

Jeden ul w czasie miodobrania liczy 100—120.000 pszczół w ciągu zimy jednak bardzo wiele ich wymiera tak, że z wiosną jeden ul liczy 30—40 tysięcy pszczół. Na zimę zostawia się pszczołom w ulu 25—32 kg miodu.

Nabywanie ziemi.

1) Ceny ziemi przy parcelacji rządowej są jednakowe i żadnych zniżek, ani dla wojskowych, ani dla jakiejkolwiek innej kategorji nabywców niema.

2) Obszar pojedyńczego gospodarstwa, tworzonego na zasadzie ustawy o reformie rolnej, nie może przekraczać 20 ha. w województwach zaś: pomorskiem, białostockiem, nowogródzkiem, poleskiem, wołyńskiem, oraz w powiatach górskich 35 ha. Ośrodki zaś przeznaczone na utworzenie gospodarstw wzorowych, nie mogą przekraczać 60 wzgl. 75 ha.

3) Prawo pierwszeństwa, przy wszelkiej parcelacji, mają: a) dzierżawcy i oficjaliści majątków parcelowanych, b) zasłużeni żołnierze i inwalidzi armji polskiej, oraz polskich formacyj ochotniczych, c) rodziny (wdowy i sieroty) pozostałe po poległych żołnierzach armji pol. oraz pol. form. ochotn., d) wychowańcy szkół rolniczych, e) reemigranci polityczni. W wyżej wymienionych kategorjach przedewszystkiem ma być uwzględniona ludność sąsiadujących wsi.

Warunki płatności obowiązują jednakowe dla wszystkich, natomiast przy uzyskaniu pomocy kredytowej na zagospodarowanie przysługuje pierwszeństwo żołnierzom w. p. Również przy kredycie w listach zastawnych P. B. R. na kupno ziemi brane są pod uwagę, w pewnym stopniu, zasługi wojskowe.

4) Żadnych ulg podatkowych dla wojskowych nie ma i nie przewiduje się.

5) Mając 8 000 zł. gotówką, trzeba tak ułożyć plan finansowy całego przedsięwzięcia, by przynajmniej 2.000 zł. było do dyspozycji na pobudowanie. Bez koniecznych budynków nie da się bowiem tyle wygospodarować, by potem móc spłacić raty kupna i innych długów. Na początek najpraktyczniej jest postawić jeden budynek gospodarski, zasadniczo przeznaczony na stajnię, w którym pomieści się zarówno inwentarz jakoteż 1—2 izby mieszkalne, tak urządzone, by po postawieniu domu, łatwo i tanio można je było przyłączyć do stajni, celem jej powiększenia.

Jeżeli w pierwszym roku nie starczy sił i środków na całkowite obsianie w własnym zarządzie, to lepiej część (nie całe) pola oddać na „spółkę", tyle mieć możność nabycia najniezbędniejszego inwentarza żywego (2 konie, choć 1 krowę, drób), oraz martwego (wóz, pług, brona, kultywator).

Bardzo pożądanem jest też wybudowanie choćby niewielkiej i lekkiej, nawet nie obitej deskami, stodoły.

6) Zniżki na budulec lasy państwowe nie udzielają, natomiast można uzyskać kilku miesięczny kredyt.

Pięciotygodniowe kursy Tow. Rolniczego.

Wydział Ogrodniczy Centralnego Towarzystwa Rolniczego łącznie z Naczelnym Związkiem T w Pszczelnicznych R P. organizuje 5 tygodniowe kursy z zakresu sadownictwa, kwiaciarstwa, przetwórstwa, pszczelnictwa, wikliniarstwa, roślin leczniczych i jedwabnictwa.

Wykłady odbywać się będą codziennie w godzinach pozabiurowych od g. 5 do 7 ej wieczorem w siedzibie Centralnego T wa Rolniczego, ul. Kopernika Nr. 1 e piętro. Początek Kursu dn. 17 stycznia r. b. — zakończenie 18 lutego 1927 r.

Zapisywać się można na całość lub poszczególne działy. Bliższych informacyj udziela i zapisy przyjmuje Wydział Ogrodniczy C T. R. Toruń, Kopernika 30, 1 piętro. Telefon 112—12.

Zamknięcie kursu dla Urzędników Administracji Gminnej.

Dnia 18 bm. odbyła się uroczystość zamknięcia piątego kursu w Szkole dla Urzędników Administracji Gminnej, prowadzonej od 1924 r. przez Biuro Pracy Społecznej

Na kurs powyższy uczęszczało ogółem 65 słuchaczy, przeważnie z pośród czynnych pracowników gmin wiejskich i terenu województw centralnych i wschodnich. Do egzaminów ostatecznych przed komisją z udziałem delegatów Min Spraw Wewn. i Min. W. R. i O. P. stanęło 60 słuchaczy, z których 56 zdało je z pomyślnym skutkiem.

Po przemówieniach Dyr. St. Miklaszewskiego oraz przedstawiciela Pana Ministra Spraw Wewn. radcy Brzezickiego, słuchano sprawozdania o przebiegu kursu.

Uroczystość zakończyła rozdanie absolwentom szkoły świadectw i odznak pamiątkowych.

Płacono w ostatnich dniach.

Złp. za 100 kg.	Ceny podane w zł. polskich
Koniczyna czerwona świeża	330—380
„ biała świeża	330—370
„ szwedzka świeża	400—450
„ żółta	100—120
„ żółta w łuskach	50— 60
Inkarnatka	70— 80
Przelot	200—250
Rajgras krajowy (życica)	90—100
Tymotka	70— 80
Seradela	20— 22
Wyka latowa	35— 36
Wiczka zimowa	110—130
Peluszka	34— 35
Groch wiktorja	80— 90
Groch polny	45— 55
Groch zielony	60— 65
Bobik	30— 35
Gorczyca	70— 80
Rzepak	72— 76
Rzepik	74— 76
Łubin niebieski siewny	20— 22
Łubin żółty siewny	20 — 22
Siemie lniane	70— 75
Konopie	60— 70
Mak niebieski	150—160
Mak biały	170 —180
Tatarkę	30— 34
Proso	30— 35

Ceny nabiału.

	Toruń	Grudziądz
Mleko za litr	0,34 zł	0,30 zł
Masło targowe detalicznie za kg	6,20 zł	6,00 zł
Masło mleczarskie „ za kg	7,00 zł	6,40 zł
Masło „ hurtowo za kg	6,40 zł	6 00 zł

Redaktor odpowiedzialny: Paweł Kaszubowski.
Drukiem i nakładem drukarni „Dziennika Pomorskiego" w Chojnicach.